

**Cerere de decizie preliminară introdusă de Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (Ungaria) la
3 ianuarie 2017 – Sporting Odds Limited/Nemzeti Adó- és Vámhivatal Központi Irányítása**

(Cauza C-3/17)

(2017/C 112/25)

Limba de procedură: maghiara

Instanța de trimitere

Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság

Părțile din procedura principală

Reclamantă: Sporting Odds Limited

Pârâtă: Nemzeti Adó- és Vámhivatal Központi Irányítása

Întrebările preliminare

- 1) Articolul 56 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (denumit în continuare „TFUE”), interdicția discriminării și cerința privind limitarea de către statele membre a activităților de organizare a jocurilor de noroc în mod coerent și sistematic – obiectiv juridic pe care statul membru îl justifică în esență invocând lupta împotriva dependenței de jocurile de noroc și protecția consumatorilor – trebuie interpretate în sensul că monopolul de stat în domeniul pariurilor sportive și al celor pe cursele hipice online și offline este contrar dispozițiilor respective în cazul în care, pe de altă parte, în statul membru, odată cu reorganizarea pieței efectuată de acesta, furnizorii privați de servicii au posibilitatea să organizeze – online și offline – în cazinouri fizice în regim de concesiune alte jocuri de noroc (de cazino, de cărți, de tip slot machine, jocuri de cărți online, jocuri de cărți offline), care implică la rândul lor un risc considerabil de dependență?
- 2) Articolul 56 TFUE, interdicția discriminării și cerința privind limitarea de către statele membre a activităților de organizare a jocurilor de noroc în mod coerent și sistematic trebuie interpretate în sensul că articolul menționat este încălcat și cerința respectivă nu este respectată în cazul în care se stabilește că reconfigurarea pieței, motivată prin lupta împotriva dependenței de jocurile de noroc și de obiectivul juridic de protecție a consumatorilor, are drept consecință efectivă sau se concretizează într-o creștere continuă, de la reorganizarea pieței realizată de statul membru, a numărului de cazinouri, a impozitului anual pe jocurile de noroc desfășurate în cazinouri, a previziunilor privind veniturile la bugetul de stat rezultate din taxele de concesiune pentru exploatarea cazinourilor, a valorii jetoanelor achiziționate de jucători și a sumei de bani necesare pentru a putea juca jocuri de tip slot-machine?
- 3) Articolul 56 TFUE, interdicția discriminării și cerința privind limitarea de către statele membre a activităților de organizare a jocurilor de noroc în mod coerent și sistematic trebuie interpretate în sensul că articolul menționat este încălcat și cerința respectivă nu este respectată în cazul în care se stabilește că instaurarea unui monopol de stat și organizarea autorizată a jocurilor de noroc de către furnizorii privați de servicii, justificate în esență de lupta împotriva dependenței de jocurile de noroc și de obiectivul juridic de protecție a consumatorilor, urmăresc în plus obiectivul de politică economică de a obține venituri nete mai mari din jocurile de noroc și de a atinge un nivel extrem de mare al veniturilor generate pe piața cazinourilor în cel mai scurt timp posibil în vederea finanțării altor cheltuieli bugetare și servicii publice de stat?
- 4) Articolul 56 TFUE, interdicția discriminării și cerința privind limitarea de către statele membre a activităților de organizare a jocurilor de noroc în mod coerent și sistematic trebuie interpretate în sensul că articolul menționat este încălcat și cerința respectivă nu este respectată, precum și că se realizează o diferențiere nejustificată între furnizorii de servicii în cazul în care se stabilește că statul membru, invocând același motiv de ordine publică, instituie monopol de stat asupra anumitor servicii de jocuri de noroc online, în timp ce permite accesul la alte astfel de servicii atribuind un număr tot mai mare de concesiuni?

- 5) Articolul 56 TFUE și interdicția discriminării trebuie interpretate în sensul că se opun ca furnizorii de servicii care dețin cazinouri fizice (prin atribuirea unei concesiuni) pe teritoriul maghiar să fie singurii care pot obține licența pentru furnizarea de jocuri de noroc online, motiv pentru care furnizorii de servicii care nu dețin un cazinou fizic pe teritoriul maghiar (inclusiv cei care dețin un cazinou fizic în alt stat membru) nu pot obține licența respectivă?
- 6) Articolul 56 TFUE și interdicția discriminării trebuie interpretate în sensul că se opun ca statul membru, prin organizarea eventuală a unei proceduri de cerere de ofertă pentru atribuirea concesiunilor pentru exploatarea cazinourilor fizice și prin acordarea posibilității de a depune, în calitate de operator de jocuri de încredere, o ofertă [de participare] pentru obținerea concesiunii pentru un cazinou fizic, să asigure posibilitatea teoretică a oricărui furnizor de servicii care îndeplinește cerințele legale – inclusiv a unui furnizor cu sediul în alt stat membru – de a obține concesiunea pentru exploatarea unui cazinou fizic și, ulterior, licența pentru exploatarea unui cazinou online, cu toate că, în realitate, statul membru în cauză nu organizează nicio procedură de cerere de ofertă deschisă și transparentă pentru atribuirea concesiunilor, iar furnizorul de servicii nu are, în practică, posibilitatea de a depune o ofertă [de participare] și, chiar și în aceste condiții, autoritățile statului membru declară că furnizorul de servicii a acționat în mod nelegal ca urmare a faptului că a prestat serviciul fără licență și îi aplică o sancțiune administrativă?
- 7) Articolul 56 TFUE, interdicția discriminării și cerința ca procedura de autorizare să fie transparentă, obiectivă și publică trebuie interpretate în sensul că se opun ca statul membru să instituie un sistem de atribuire a concesiunilor privind anumite servicii de jocuri de noroc, în timp ce organismul cu putere de decizie în ceea ce privește concesiunile are de asemenea posibilitatea ca, în locul organizării unei proceduri de cerere de ofertă pentru atribuirea concesiunilor, să încheie contracte de concesiune cu anumite persoane calificate drept operatori de jocuri de noroc de încredere, astfel încât să nu le ofere tuturor furnizorilor de servicii, prin organizarea unei singure proceduri, posibilitatea de a participa la aceasta în aceleași condiții?
- 8) În cazul unui răspuns negativ la cea de a șaptea întrebare și în cazul în care se pot stabili mai multe proceduri în statul membru în cauză pentru obținerea aceleiași concesiuni, statul membru are obligația de a garanta, în conformitate cu articolul 56 TFUE, echivalența procedurilor respective în vederea asigurării efectului util al reglementării Uniunii privind libertățile fundamentale, luând în considerare cerința ca procedura de autorizare să fie transparentă, obiectivă și publică și cerința privind egalitatea de tratament?
- 9) Faptul că în niciunul dintre cazuri nu este garantat controlul jurisdicțional sau altă cale de atac efectivă împotriva deciziei de atribuire a concesiunii influențează răspunsul care trebuie dat la a șasea-a opta întrebare?
- 10) Articolul 56 TFUE, principiul cooperării reale prevăzut la articolul 4 alineatul (3) din Tratatul privind Uniunea Europeană (denumit în continuare „TUE”) și autonomia instituțională și procedurală a statelor membre coroborate cu articolele 47 și 48 din Carta drepturilor fundamentale (denumită în continuare „carta”), precum și cu dreptul la o cale de atac efectivă și cu dreptul la apărare consacrat de dispozițiile respective trebuie interpretate în sensul că, cu ocazia examinării cerințelor dreptului Uniunii care rezultă din jurisprudența Curții, precum și a necesității și a proporționalității restricției impuse de statul membru în cauză, instanța națională care este sesizată cu litigiul poate dispune și poate efectua din oficiu examinarea și administrarea probelor inclusiv în cazul în care legislația procedurală națională a statului membru nu prevede această competență?
- 11) Articolul 56 TFUE coroborat cu articolele 47 și 48 din cartă, precum și cu dreptul la o cale de atac efectivă și cu dreptul la apărare consacrate de dispozițiile respective trebuie interpretate în sensul că, cu ocazia examinării cerințelor dreptului Uniunii care rezultă din jurisprudența Curții, precum și a necesității și a proporționalității restricției impuse de statul membru în cauză, instanța națională care este sesizată cu litigiul nu poate atribui sarcina probei furnizorilor de servicii afectați de restricție, revenindu-i statului membru – și, concret, autorității naționale care emite decizia atacată în litigiul – sarcina de a justifica și de a demonstra conformitatea cu dreptul Uniunii, precum și necesitatea și proporționalitatea reglementării naționale, astfel încât neîndeplinirea acestei sarcini determină prin sine însăși încălcarea dreptului Uniunii de către reglementarea națională?

- 12) Articolul 56 TFUE trebuie interpretat, de asemenea, în lumina dreptului la o procedură echitabilă prevăzut la articolul 41 alineatul (1), a dreptului de a fi ascultat prevăzut la articolul 41 alineatul (2) litera (a) și a obligației de motivare prevăzute la articolul 41 alineatul (2) alineatul (c) din cartă, precum și a principiului cooperării reale prevăzut la articolul 4 alineatul (3) TUE și a autonomiei instituționale și procedurale a statelor membre, în sensul că cerințele respective nu sunt îndeplinite în cazul în care autoritatea competentă a statului membru nu notifică operatorul de jocuri de noroc cu privire la inițierea procedurii administrative de sancționare în conformitate cu legislația națională și nici nu solicită ulterior, în cadrul procedurii administrative, opinia acestuia cu privire la conformitatea legislației statului membru cu dreptul Uniunii și, fără să explice în mod detaliat în motivarea deciziei sale conformitatea respectivă și probele pe care se întemeiază, aplică în cadrul unei proceduri cu un singur grad de jurisdicție o sancțiune calificată de dreptul național ca fiind administrativă?
- 13) Având în vedere dispozițiile articolului 56 TFUE, ale articolului 41 alineatul (1) și alineatul (2) literele (a) și (c) și ale articolelor 47 și 48 din cartă, precum și dreptul la o cale de atac efectivă și dreptul la apărare consacrate de aceste dispoziții, cerințele prevăzute la articolele respective sunt îndeplinite în cazul în care operatorul de jocuri de noroc poate ataca pentru prima dată și exclusiv la instanța națională conformitatea reglementării naționale cu dreptul Uniunii?
- 14) Articolul 56 TFUE și obligația statelor membre de a justifica și de a motiva restricția privind libera prestare a serviciilor pot fi interpretate în sensul că statul membru nu și-a respectat obligația respectivă în cazul în care nici în momentul impunerii restricției și nici în cel al examinării nu era și nu este posibilă evaluarea impactului relevant pe care îl au obiectivele de ordine publică ale restricției?
- 15) Având în vedere cadrul stabilit de lege pentru determinarea valorii sancțiunii administrative aplicabile, natura activității sancționate și, în special, măsura în care activitatea respectivă afectează ordinea și siguranța publică, precum și scopul represiv al sancțiunii, se poate considera, în temeiul articolelor 47 și 48 din cartă, că sancțiunea administrativă în cauză are „caracter penal”? Această împrejurare influențează răspunsul care trebuie dat la a unsprezecea-a paisprezecea întrebare preliminară?
- 16) Articolul 56 TFUE trebuie interpretat în sensul că, în cazul în care, în temeiul răspunsurilor date la întrebările preliminare anterioare, instanța sesizată cu litigiul constată nelegalitatea reglementării și a aplicării sale, aceasta trebuie să rețină de asemenea că sancțiunea aplicată în temeiul reglementării naționale care nu respectă dispozițiile articolului 56 TFUE este contrară dreptului Uniunii?

**Cerere de decizie preliminară introdusă de Amtsgericht Aue, Zweigstelle Stollberg (Germania) la
10 ianuarie 2017 – Thomas Hübner/LVM Lebensversicherungs AG**

(Cauza C-11/17)

(2017/C 112/26)

Limba de procedură: germana

Instanța de trimitere

Amtsgericht Aue, Zweigstelle Stollberg

Părțile din procedura principală

Reclamant: Thomas Hübner

Pârâtă: LVM Lebensversicherungs AG

Întrebările preliminare

- 1) Litera A din anexa II la Directiva 92/96/CEE a Consiliului din 10 noiembrie 1992 ⁽¹⁾ [coroborată cu] articolul 15 alineatul (1) al treilea paragraf [din Directiva 90/619/CEE ⁽²⁾] trebuie interpretată în sensul că un consumator are dreptul de a renunța la un contract de asigurare de viață sau la un contract de asigurare de pensie pentru limită de vârstă oricând în perioada de contribuție, în condițiile în care, ca urmare a unei informări eronate din partea societății de asigurări de viață sau de asigurări de pensie pentru limită de vârstă, acesta a plătit prime de asigurare pentru o perioadă de mai mulți ani, fără să știe că are dreptul de a renunța la contract?